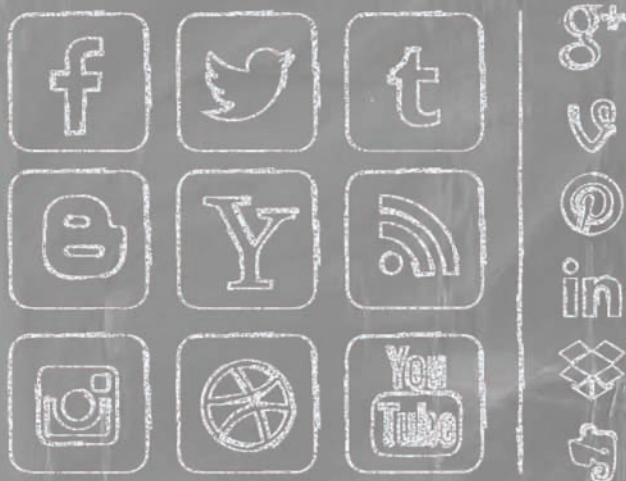

Univerza v Ljubljani
Pedagoška fakulteta

Vpliv družbenih sprememb na vzgojo in izobraževanje

Urednica Tatjana Devjak

Vpliv družbenih sprememb na vzgojo in izobraževanje

Urednica
Tatjana Devjak

Ljubljana, 2015

Vpliv družbenih sprememb na vzgojo in izobraževanje

Urednica: izr. prof. dr. Tatjana Devjak

Uredniški odbor: asist. dr. Sanja Berčnik, izr. prof. dr. Iztok Devetak, izr. prof. dr. Tatjana Devjak, doc. dr. Jera Gregorc, doc. dr. Darija Skubic, doc. dr. Mojca Lipeč Stopar, prof. dr. Igor Saksida, doc. dr. Jurij Selan, prof. dr. Darja Zorc Maver, asist. dr. Saša Ziherl

Recenzentki: prof. dr. Milena Ivanuš Grmek in prof. dr. Jurka Lepičnik Vodopivec

Slovenski jezikovni pregled: doc. dr. Tomaž Petek

Angleški jezikovni pregled: Tina Rozmanič

Izdala in založila: Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani

Za izdajatelja: izr. prof. dr. Janez Krek, dekan

Oblikovanje naslovnice: doc. dr. Jurij Selan

Priprava: Igor Cerar

Tisk: Formatisk, d. o. o., Ljubljana

Naklada: 200 izvodov (1. natis, 1. izdaja)

© Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani, 2015

CIP - Kataložni zapis o publikaciji

Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

37.01(082)

VPLIV družbenih sprememb na vzgojo in izobraževanje / urednica Tatjana Devjak.
- 1. izd., 1. natis. - Ljubljana : Pedagoška fakulteta, 2015

ISBN 978-961-253-177-5

1. Devjak, Tatjana

280950528

VSEBINA

Predgovor	5
<i>Sanja Berčnik in Tatjana Devjak</i> Aktivno vključevanje staršev v vzgojni proces v vrtcu	7
<i>Jera Gregorc in Iztok Vilič</i> Analiza sprememb vzgojno-izobraževalnega dela in ideja za prilagajanje nanje	31
<i>Iva Habjan in Ingrid Žolgar</i> Pomembnost ozaveščanja videčih vrstnikov o slepoti in slabovidnosti – izkustvena delavnica	47
<i>Nika Jenko, Mojca Lipec Stopar in Tanja Babnik</i> Prepričanja učiteljev o uporabi informacijsko-komunikacijske tehnologije pri vključevanju učencev s posebnimi potrebami v vzgojno-izobraževalni proces	59
<i>Marija Kavkler, Marko Kalan in Tatjana Hodnik Čadež</i> Spodbujanje matematičnih dosežkov pri učencih s primanjkljaji na področju učenja matematike	77
<i>Tanja Klemenšek Rakun in Tatjana Devjak</i> Dejavniki, ki vplivajo na ustanavljanje in uspešnost vrtcev v podjetju	101
<i>Alenka Kolar in Mojca Vrhovski Mohorič</i> Opolnomočenje učencev s posebnimi potrebami za razvijanje strategij za socialno vključenost	115
<i>Janez Krek</i> Javna šola, avtonomija in paternalizem	133
<i>Nikolaj Lipič</i> Pomen statistične pismenosti v času družbenih sprememb	153
<i>Adrijana Mastnak</i> Neformalno formativno preverjanje znanja pri pouku matematike	167
<i>Maja Novak</i> Medpredmetno povezovanje slovenščine in likovne umetnosti	187
<i>Jerneja Novšak Brce, Martine Vanryckeghem, Stanislav Košir in Janez Jerman</i> Odnos do lastnega govora pri predšolskih otrocih, ki jecljajo	205

<i>Martina Ozbič, Damjana Kogovšek, Jerneja Novšak Brce, Mojca Muznik, Alja Marin, Joseph Stemberger in May Barbara Bernhardt</i> Fonološki razvoj predšolskih otrok: sičniki, šumniki, zlitniki	221
<i>Alenka Polak in Ingrid Hovnik</i> Dejavniki oblikovanja učiteljeve avtoritete v razredu – primerjalna analiza pogledov učencev in učiteljev	239
<i>Robert Potočnik</i> Vključevanje vsebin ohranjanja in varovanja kulturne dediščine v pouk likovne vzgoje v drugi triadi osnovne šole	263
<i>Simona Prosen in Helena Smrtnik Vitulič</i> Učinkovito uravnavanje čustev: opredelitev in pomen za delo učiteljev in vzgojiteljev	277
<i>Suzana Pulec Lah in Janja Košir</i> Sodelovanje učiteljev in specialnih pedagogov kot dejavnik spodbujanja socialne vključenosti učencev s posebnimi potrebami	287
<i>Špela Razpotnik, Nada Turnšek, Jana Rapuš Pavel in Olga Poljšak Škraban</i> Potrebe ranljivih družin in odzivi vzgojno-izobraževalnega sistema	309
<i>Jurij Selan</i> Umetnost, diskurz in likovno izobraževanje	325
<i>Darija Skubic</i> Biblioterapija v vrtcu	341
<i>Darij Zadnikar</i> Družba kontrole in mikropolitika izobraževanja	357
<i>Konstanca Zalar in Barbara Sicherl Kafol</i> Nadarjeni učenci pri celostnem pouku glasbene umetnosti	369
<i>Nataša Zrim Martinjak</i> Različnost v izobrazbenih profilih mentorjev in praktično pedagoško usposabljanje profila socialnega pedagoga	383
<i>Alenka Žerovnik in Jože Rugelj</i> Evalvacija spletnega pripomočka za posredovanje formativnih povratnih informacij učencem	399
<i>Erna Žgur</i> Zaposlitvena in socialna vključenost oseb z motnjami v duševnem razvoju	417
Stvarno in imensko kazalo	439

PREDGOVOR

Znanstvena monografija »*Vpliv družbenih sprememb na vzgojo in izobraževanje*« je druga monografija, ki je nastala kot rezultat sodelovanja z vzgojno-izobraževalnimi inštitucijami, s katerimi Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani dolgoročno sodeluje. S partnerskimi inštitucijami pa ne sodeluje le pri izvedbi študijskih programov, ampak tudi pri večini svojih pomembnih projektov: od prenove študijskih programov do organizacij strokovnih in znanstvenih posvetov ter izvedbe znanstveno-razvojnih projektov.

Januarja 2014 smo na *Pedagoški fakulteti Univerze v Ljubljani* prvič organizirali konferenco, ki je bila namenjena predvsem izmenjavi znanja in izkušenj z našimi partnerskimi vzgojno-izobraževalnimi ustanovami. V študijskem letu 2014/2015 pospešeno pripravljamo študijske programe za reakreditacijo na NAKVIS-u. Pri tem se ponovno potrjuje, da je z vidika razvijanja pedagoškega dela s študenti in z vidika prenavljanja študijskih programov nujno sodelovanje s šolami, z vzgojnimi zavodi, vrtci in z drugimi partnerskimi ustanovami, ki delujejo na področjih, za katera študente izobražujemo. Tako lahko preverjamo doseganje postavljenih ciljev in ustreznost izvajanja študijskih programov ter svojega dela. Ker so študijski programi in znanstvena področja, na katerih delujemo na Pedagoški fakulteti, zelo raznoliki, je tudi letošnji posvet široko zasnovan; omogoča izmenjavo spoznanj in izkušenj iz obeh smeri.

Drugi posvet, ki smo ga izvedli januarja 2015, smo naslovlili *Partnerstvo Pedagoške fakultete Univerze v Ljubljani in vzgojno-izobraževalnih inštitucij 2015: Vpliv družbenih sprememb na vzgojo in izobraževanje*, ker smo vsebinsko spodbudili zlasti obravnavo vprašanj o razmerjih med družbo/kulturo in vzgojno-izobraževalnimi ustanovami ter o njihovih medsebojnih vplivih. V ta kontekst uvrščamo prispevke, ki predstavljajo poglede na otroštvo, vzgojo in izobraževanje v družbi, razmerja med starši, vzgojitelji in učitelji ter spremembe njihovih stališč, vrednotnih orientacij in praks. Zaradi družbenih sprememb se tudi na področju socializacije otrok in mladostnikov srečujemo s številnimi težko rešljivimi protislovji.

Medtem ko živimo v družbi tveganja, se zdi vzgoja otrok čedalje bolj zaščitniška. Poudarjamo participacijo in samostojno razmišljanje otrok, a kako to šolski sistem resnično razvija? V potrošniški družbi, ki naj bi bila družba materialne blaginje, živijo takšni otroci, katerih zdravje je ogroženo, in takšni, ki jim grozi socialna izključenost. Vedno večji izziv za vrtce in šole je spoprijemanje z načelnimi in s praktičnimi vprašanji inkluzije, z vprašanji strategij in praks, s katerimi ustanove odgovarjajo na potrebe otrok ranljivih družbenih skupin in otrok s posebnimi potrebami. Na drugi strani smo želeli izpostaviti tudi vprašanja, kako vrtci in šole odgovarjajo na izzive

diferenciacije in individualizacije, ki naj bi zagotavljali spodbudno učno okolje visokih pričakovanj in spodbujanja potencialov vseh učencev. Prispevki v monografiji so izjemno številni in raznoliki, tako da vseh vsebinskih vprašanj in dobrih rešitev, ki jih prinašajo k pedagoški praksi, na tem mestu ni mogoče navesti, a vsak prispevek dodaja svoj kamenček k mozaiku izboljševanja kakovosti pedagoškega dela.

Razvijanje sodelovanja prek posvetov z vključevanjem učiteljev oz. vzgojiteljev in drugih strokovnih delavcev iz partnerskih ustanov v različne oblike sodelovanja na pedagoškem področju in v projekte se je pokazalo kot pot v pravo smer, pomembno za kakovost dela nas vseh. Prepričan sem, da bo študij prispevkov zanimiv in koristen tudi za naše študentke in študente.

izr. prof. dr. Janez Krek, dekan

Univerza v Ljubljani
Pedagoška fakulteta

Uredniški odbor

izr. prof. dr. Tatjana Devjak doc. dr. Darija Skubic
doc. dr. Jera Gregorc red. prof. dr. Igor Saksida
izr. prof. dr. Iztok Devetak asist. dr. Sanja Berčnik
red. prof. dr. Darja Zorc - Maver doc. dr. Jurij Selan
asist. dr. Saša Ziherl doc. dr. Mojca Lipec Stopar

ISBN 978-961-253-177-5

9 789612 531775 >
